

Apvārsnis 2020 un zinātnisko sasniegumu atspoguļošana atvērtā piekļuvē jeb *Open Access*

Gita Rozenberga
Nacionālais atvērtās piekļuves dienests
Latvijas Universitātes bibliotēka

Prezentācijā...

Apvārsnis 2020 un pētniecisko rezultātu publiskošana

Atvērtā piekļuve (Open Access)

OpenAIRE projekts zinātniskajai sabiedrībai

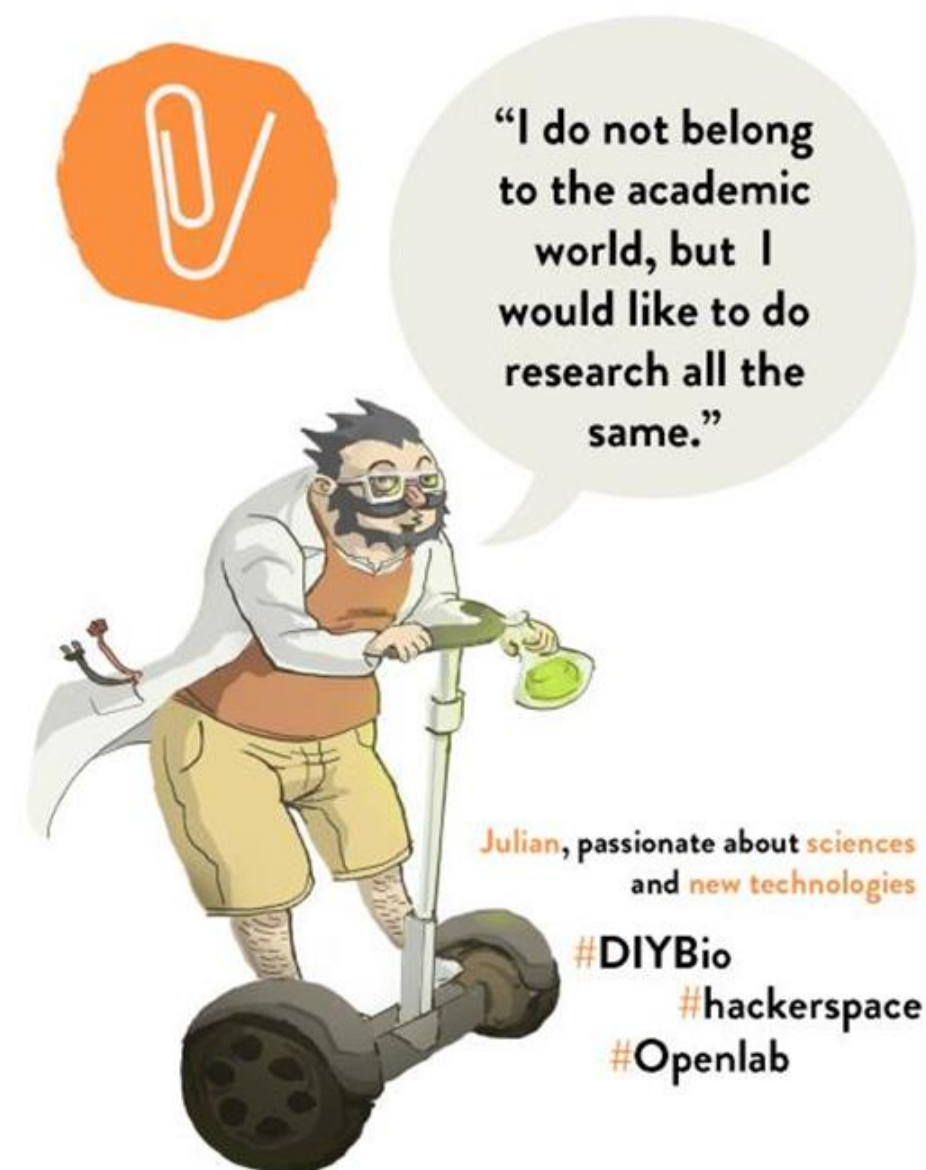
Nacionālais atvērtās piekļuves dienests

Apvārsnis 2020 (*Horizon 2020*)

Mērķis ir atvieglot, uzlabot informācijas apriti Eiropas zinātnes telpā un ārpus tās.

Atvērtā piekļuve – Open access

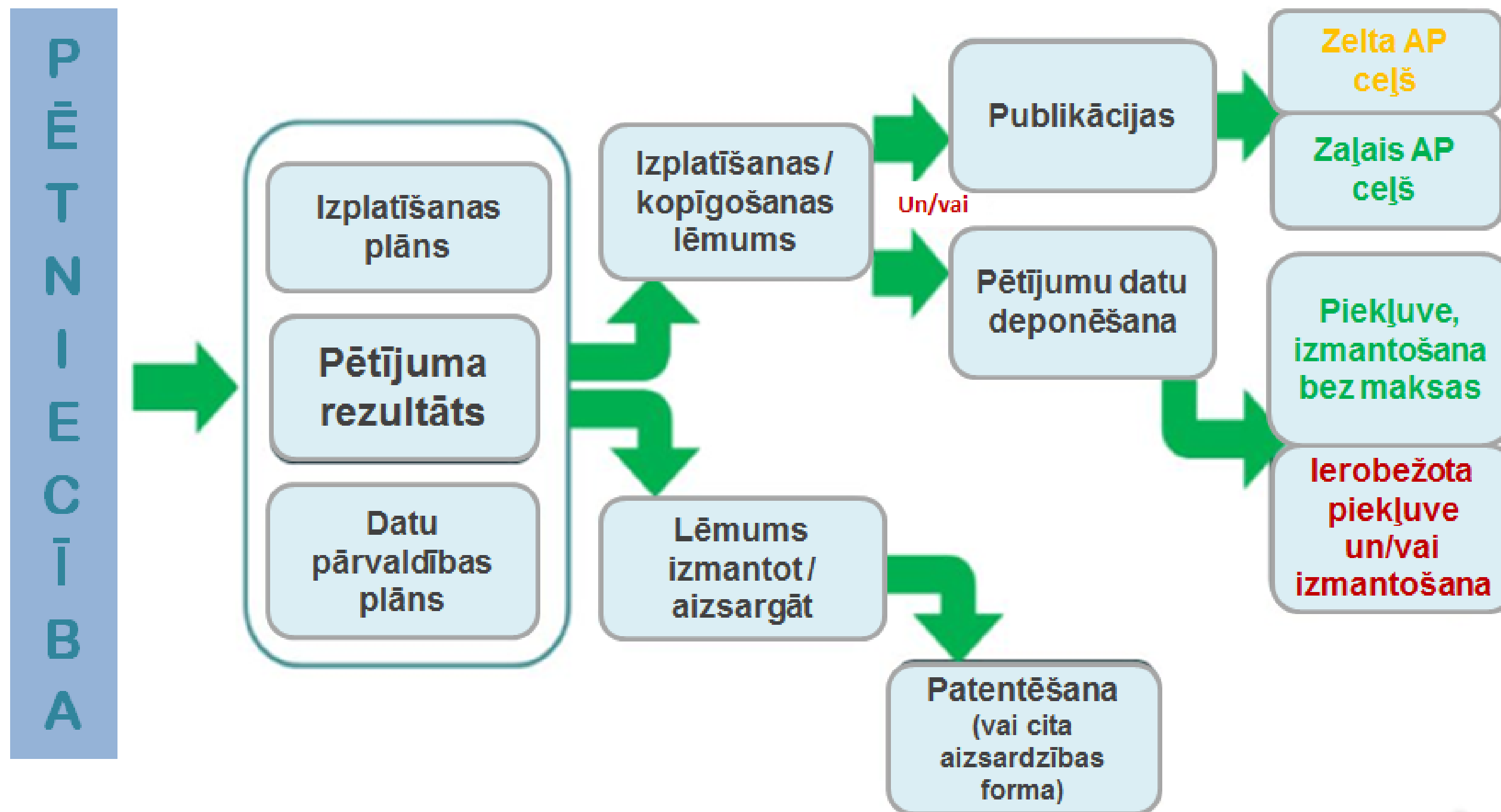
Brīva, pastāvīga, pilnteksta tiešsaistes pieeja bez finanšu, tiesiskiem un tehniskiem šķēršļiem – tiesības lasīt, lejupielādēt, kopēt, saglabāt, drukāt, dalīties, ievērojot autortiesības, citējot darba autoru un saglabājot darba integritāti.

Sounds familiar?

<http://hackyourphd.org/en/2014/07/the-diy-hacker/>

Pētniecisko rezultātu publicēšanas ceļi

Apvārsnis 2020 vadlīnijas

“Nodrošināt atvērtu piekļuvi, cik vien drīz iespējams un ne vēlāk kā pēc raksta publicēšanas, deponēt publicētā raksta elektronisko kopiju vai pēdējo recenzēto, publicēšanai apstiprināto manuskripta variantu zinātnisko publikāciju repozitorijā”

4 soļi līdz atvērtai piekļuvei

1. Iesniegt rakstu žurnālā pēc izvēles.

Ja izvēlas publicēties atvērtās piekļuves žurnālā, tad publicēšanās izmaksas tiek iekļautas projekta budžetā.

2. Deponēt pēdējo publikācijas variantu (pdf) repozitorijā.

3. Norādīt projekta finansētāju publikācijā un repozitorijā.

4. Norādīt publicēšanas datumu, atvērtās piekļuves sākuma datumu (ja nepieciešams embargo periodu)

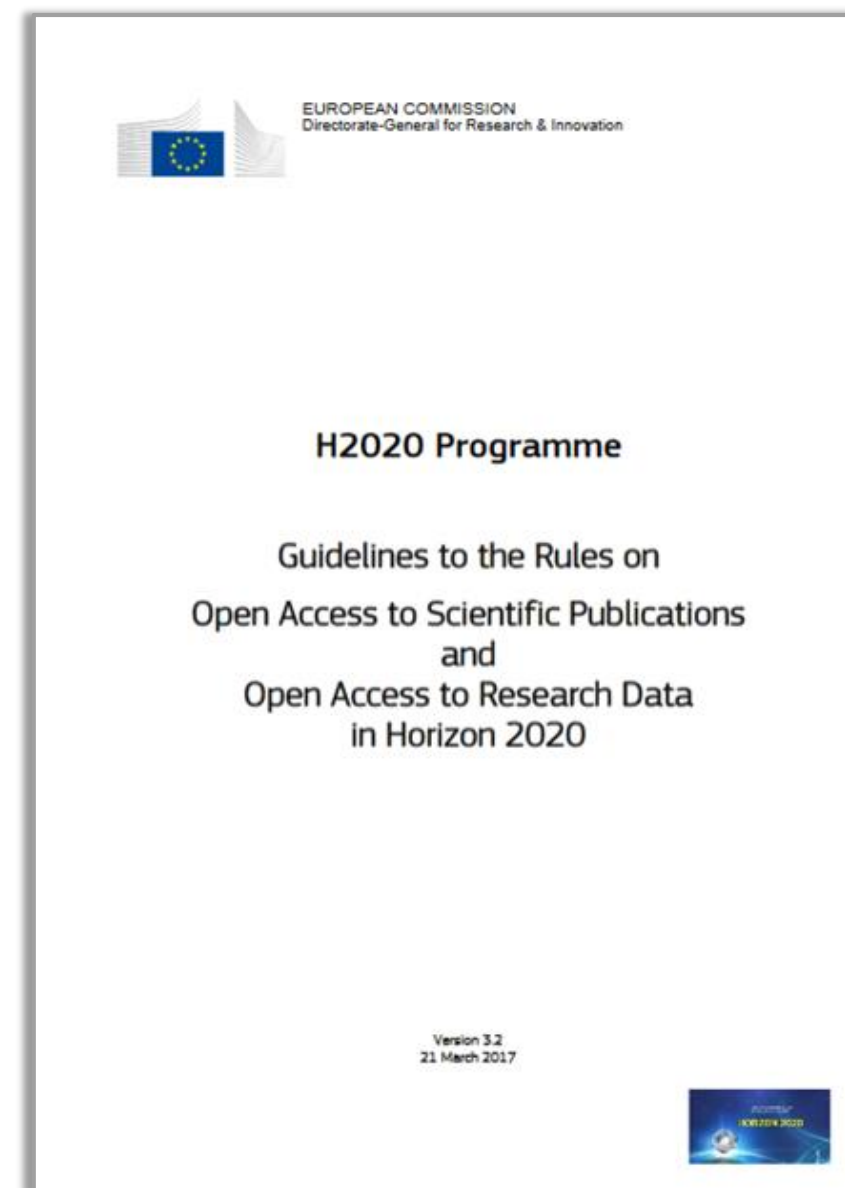
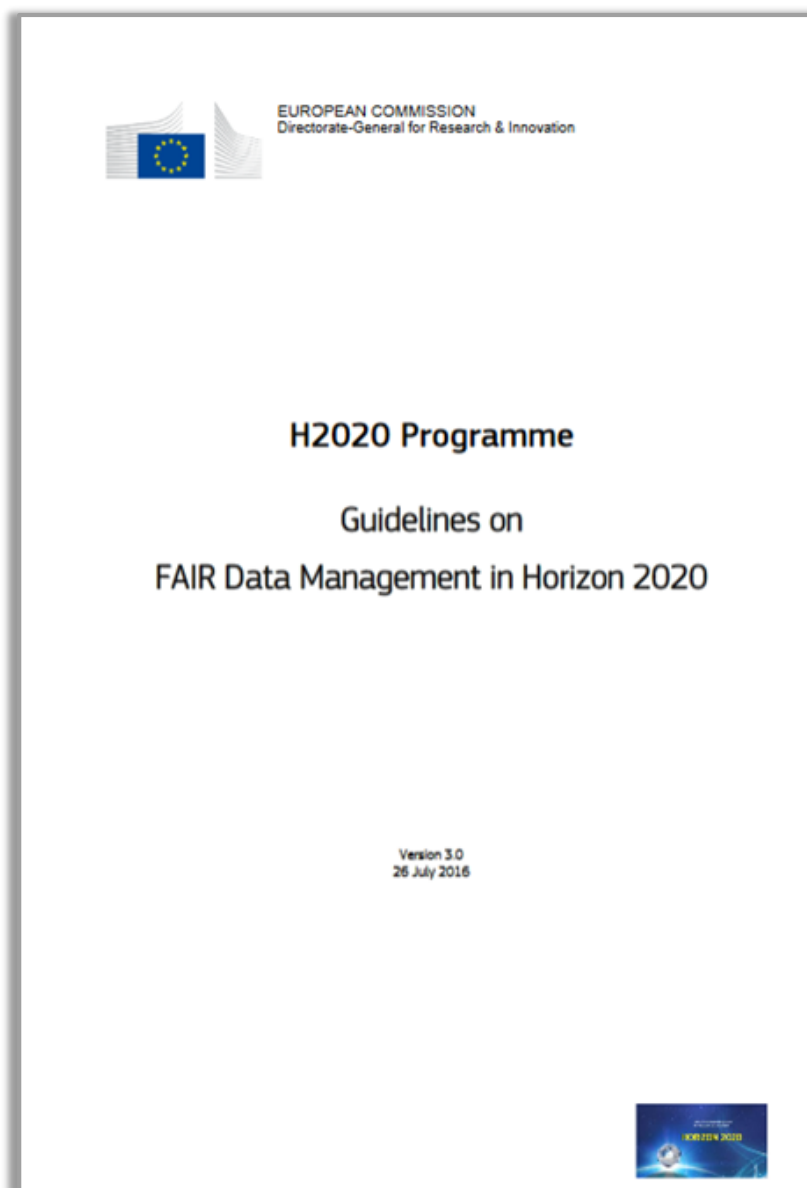
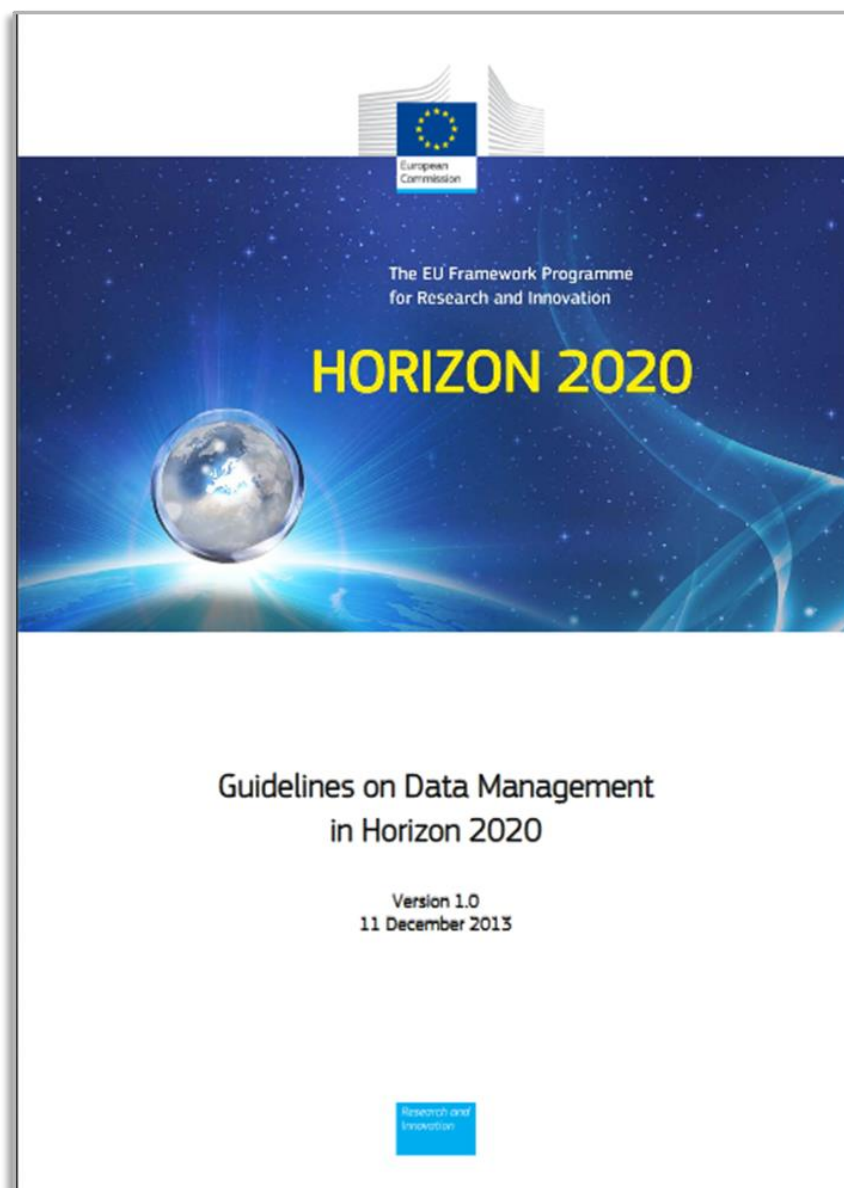
Publikācijai tiks piešķirts pastāvīgs, unikāls identifikators.

Ieteikumi

- Iespējams, ka visu rakstu publicēšana OA žurnālos nebūs pareizais risinājums, jo tādejādi projekta budžets var ievērojami palielināties.
Rekomendācija: izmantot abas pieejas – gan publikāciju deponēšanu jeb ievietošanu repozitorijos, gan publicēšanos OA žurnālos
- Straujā OA žurnālu izdevējdarbības tirgus augšana izraisījusi arī šķēršļus – arvien rodas jauni OA žurnāli, kuru vidū daļa ir viltus žurnāli jeb ar apšaubāmu kvalitāti. **Rekomendācija: izmantot DOAJ (Directory of Open Access Journals) reģistru, kurā tiek uzņemti tikai tie žurnāli, kas izpilda kvalitātes prasības.**

Apvārsnis 2020 vadlīnijas – pētniecības datiem

Pētniecības datu pārvaldība

Pētniecības datu pārvaldība ietver procesus un darbības, kas vajadzīgas, lai pārvaldītu datus **visa pētniecības dzīves cikla laikā**, gan pašreizējiem, gan turpmākiem pētījumiem un interesentu vajadzībām.

Svarīga pētījuma dzīves cikla komponente atvērtā zinātnē ir pētniecības **datu pārvaldības plāns**.

Kā izvēlēties repozitoriju?

Autors noskaidro,
vai viņa
pētniecības
nozarē
ir jau izveidots
repozitorijs vai
datu krātuve.
Ja ir, tad ievieto
datus tur

Ja institūcijai,
kuru pārstāv
autors
ir izveidots
institucionālais
repozitorijs,
tad ievieto tur

Ja nozarei un
institūcijai nav
repozitorija, tad
izmanto
bezmaksas
starptautisko
repozitoriju

Pārbauda,
ko piedāvā
pētniecisko datu
repozitoriju
reģistrs

Vairāk informācijas par repozitorija izvēli: <https://www.openaire.eu/opendatapilot-repository>

Zenodo: <http://www.zenodo.org>

Re3data.org: <http://www.re3data.org>

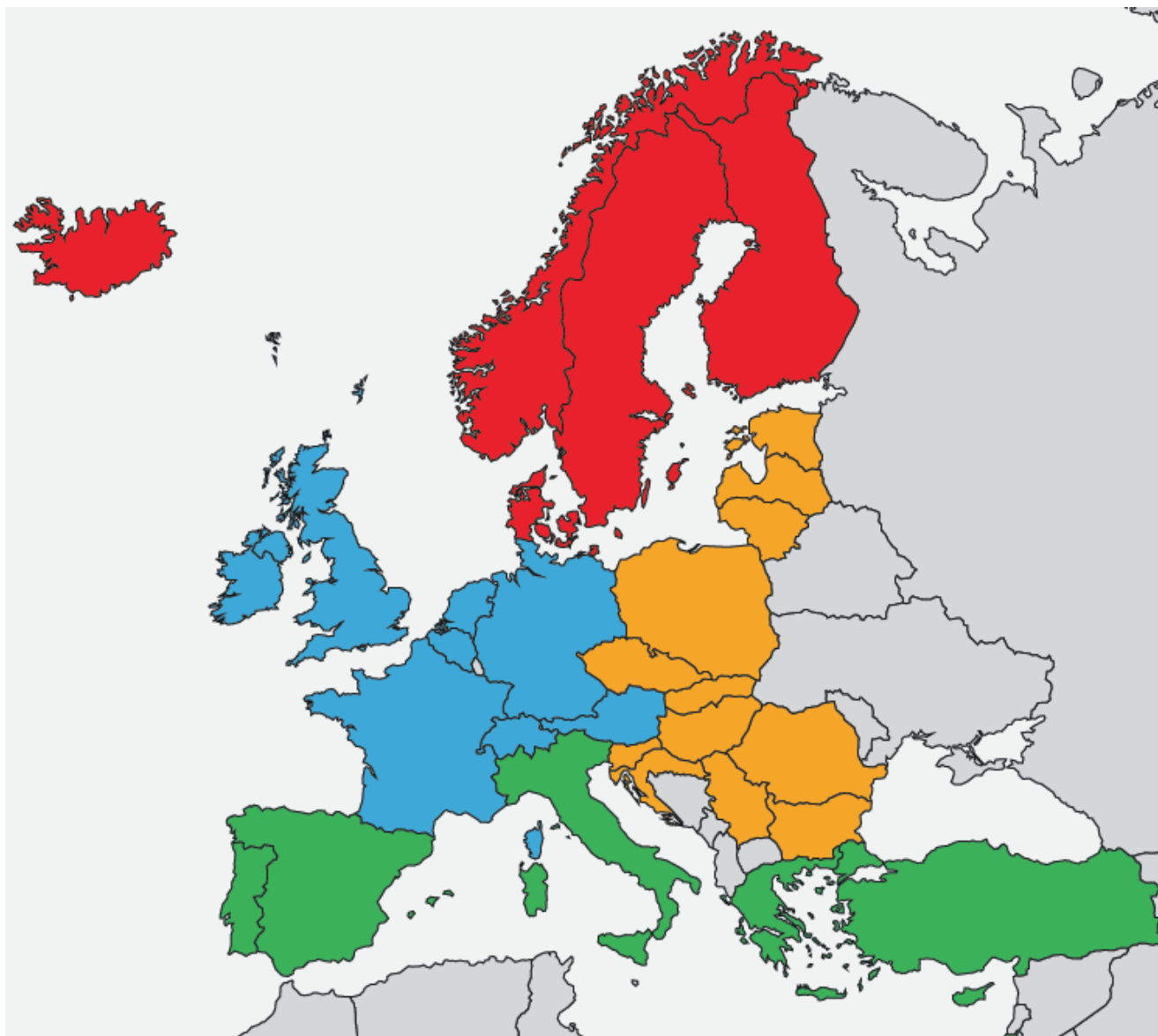
Vai sociālās tīklošanas vietnes ir repozitoriji?

	Atvērtās piekļuves repozitoriji	Academia.edu	ResearchGate
Atbalsta datu eksportēšanu un izguvi jeb rasmošanu	Jā	Nē	Nē
Nodrošina ilgtermiņa saglabāšanu	Jā	Nē	Nē
Biznesa modelis	Bezpeļņas (parasti)	Komerčiāls. Pārdod darba piedāvājumus, plāno pārdot datus	Komerčiāls. Pārdod reklāmas un darba piedāvājumus
Sūta jums daudz e-pasta ziņojumus (pēc noklusējuma)	Nē	Jā	Jā
Vēlas izmantot jūsu adresi grāmatu	Nē	Jā	Jā
Izpilda EK atvērtās piekļuves (<i>Open Access</i>) politiskās nostādnes	Jā	Nē	Nē
 University of California OSC / CC BY Tulkojums Nacionālais atvērtās piekļuves dienests / CC BY			

www.openaire.eu

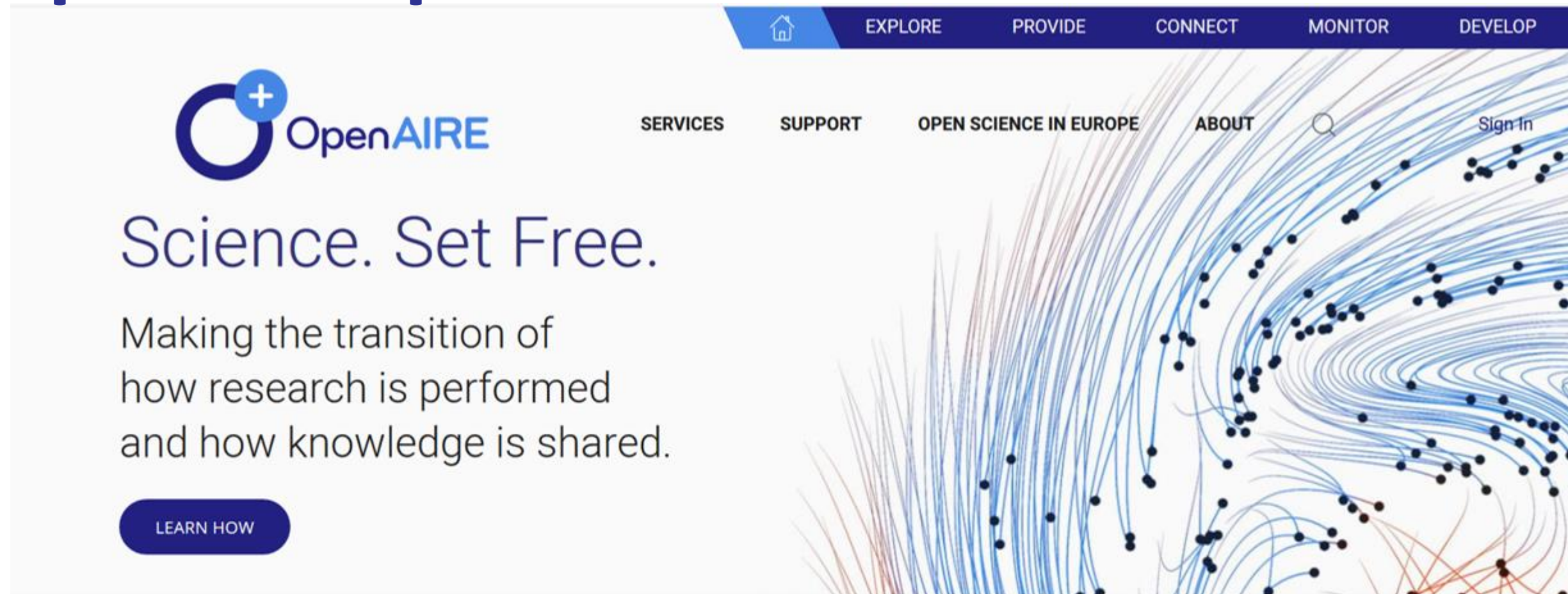
Projekts OpenAIRE

- Starptautisks projekts
- Ilgtermiņa projekts
 - OpenAIRE (2009-2012)
 - OpenAIRE plus (2012-2014)
 - OpenAIRE (2015-2018)
 - OpenAIRE-Advance (2018-2020)
- Projekta OpenAIRE pamatbalsti
 - Cilvēkresursi
 - Infrastruktūra
 - Politika

OpenAIRE portal

<https://www.openaire.eu/>

Services

Researcher, research community, content provider, or manager of research? Find a service that matches your needs.

Policies

Looking for information and instructions on open science policies? Access our resources or ask us a question.

Training

Need to learn how to implement open science? Browse through our guides and webinars. See what is coming next, or contact us for assistance.

Ko dod OpenAIRE?

1 Pētniekiem:

- iespēja dalīties un arhivēt pētījumu;
- palielināt pētījuma rezultātu izmantošanu;
- izpildīt finansētāju prasības – dot atvērtu piekļuvi pētījuma rezultātiem;
- savienot publikācijas ar pētījuma datu kopām;
- deponēt repozitoriju tīklā vai *zenodo.org*.

2 Projektu koordinatoriem:

- izpildīt finansētāju prasības – dot atvērtu piekļuvi pētījuma rezultātiem;
- izgūt pārskatu par pētījuma rezultātu publiskošanas progresu;
- meklēt un apkopot projekta darbības rādītājus;
- savienot publikācijas ar pētījuma datu kopām.

3 Datu sniedzējiem:

- datu saturu padarīt vizuālu;
- atvērtu piekļuvi padarīt par ikdienas praksi zināšanu menedžmentā;
- deponēt repozitoriju tīklā vai *zenodo.org*;
- nodrošināt sadarbību repozitorijiem, *CRIS* sistēmām un projektu datu bāzēm.

Pakalpojumu katalogs

EXPLORE PROVIDE CONNECT MONITOR DEVELOP

OpenAIRE

Content Provider Dashboard

A one-stop-shop
for sharing, finding and enriching your

START HERE

SERVICES

- Researchers
- Content Providers
- Research Managers
- Funders
- Research Communities
- Innovators
- Full Service Catalogue
- Policies
- SLA
- Pricing

SUPPORT OPEN SCIENCE IN EUROPE ABOUT SIGN IN

Piemērs – pakalpojums datu anonimizēšanai

[EXPLORE](#) [PROVIDE](#) [CONNECT](#) [MONITOR](#) [DEVELOP](#)

[SERVICES](#) [SUPPORT](#) [OPEN SCIENCE IN EUROPE](#) [ABOUT](#) [SIGN IN](#)

Anonymize your datasets

AMNESIA allows end users to anonymize sensitive data in order to share them with a broad audience. The service allows the user to guide the anonymization process and decide on a flexible trade-off between privacy guaranty and data utility. The service is offered through a web interface that allows users to explore the anonymized data visually. Moreover, the service detects duplicate anonymized files when they are uploaded to Zenodo.

[data anonymization](#) [research data management](#)

[Homepage Service](#)

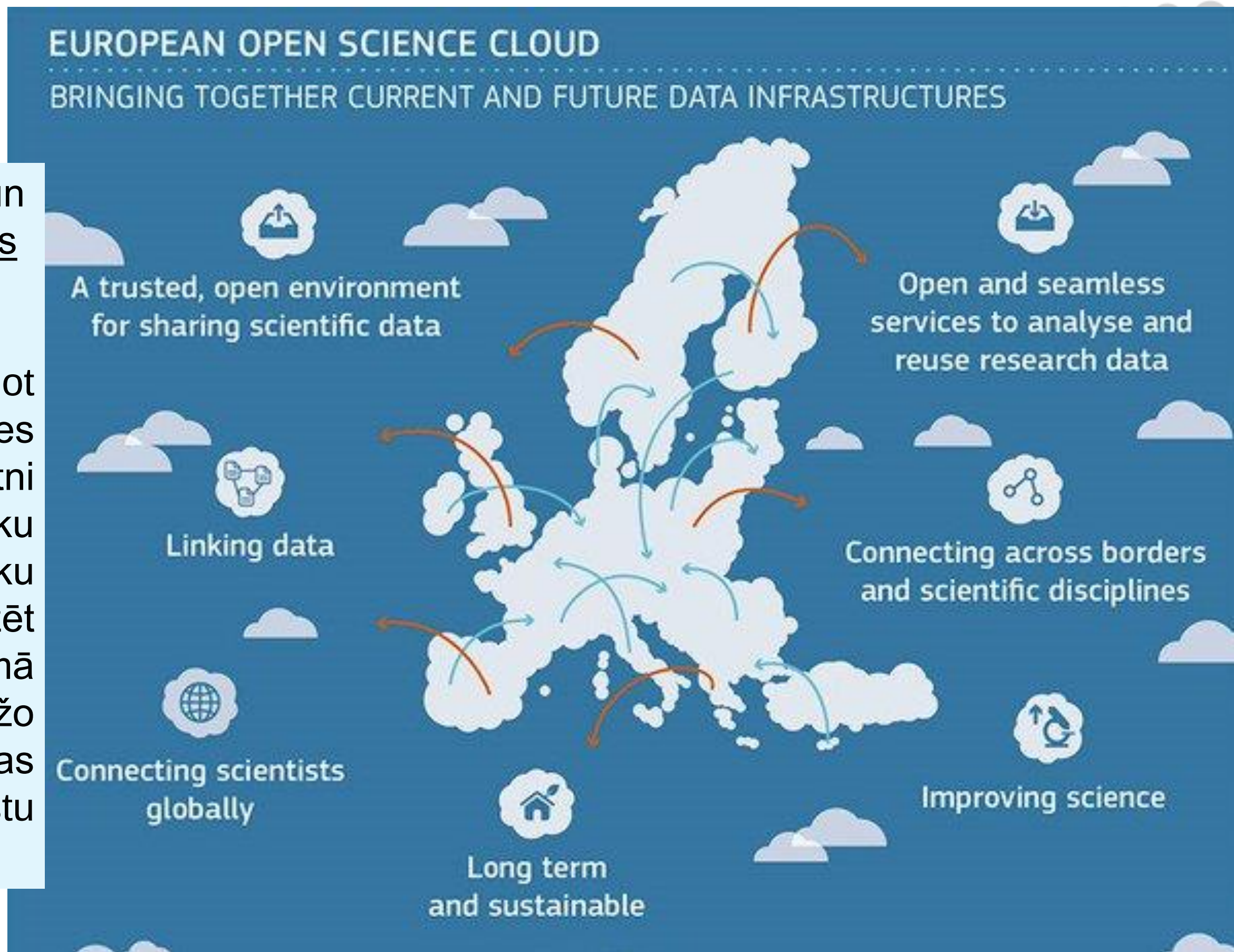

Anonymization

Contractual Info

[Service level agreement](#)
→
[Terms of use](#) →

EK Pētniecības, zinātnes un inovācijas komisārs Karlušs Muedešs:

«Mūsu mērķis ir izveidot Eiropas atvērtās zinātnes mākonī, kas padarīs zinātni efektīvāku un produktīvāku un ļaus miljoniem pētnieku kopīgot un analizēt pētniecības datus uzticamā vidē, ko nenorobežo tehnoloģijas un disciplīnas un nesadala valstu robežas.»

Projekts OpenAIRE - Latvijā

- Reģionālais pārstāvis – Latvijas Universitāte
 - Funkcijas Eiropas Komisijas projektā OpenAIRE
 - atbalsts pētniekiem, pētniecības projektu vadītājiem, zinātnes politikas veidotājiem, izdevējiem, bibliotēku speciālistiem visā Latvijā,
 - atvērtās piekļuves ideju skaidrošana sabiedrībai,
 - informācijas sniegšana interesentiem/zinātniskās sabiedrības pārstāvjiem ārpus Latvijas.
- **Nacionālais atvērtās piekļuves dienests**

Nacionālais atvērtās piekļuves dienests

www.napd.lu.lv

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
ANNO 1919

www.napd.lu.lv

Nacionālais atvērtās piekļuves dienests

WWW.NAPD.LU.LV

AKTUĀLĀS ZIŅAS

Sācies starptautiskā projekta OpenAIRE ceturtais posms

Nacionālais atvērtās piekļuves dienests
13.03.2018.

2018. gadā sākusies starptautiskā projekta OpenAIRE ceturtais posms OpenAIRE-Advance. Projekts turpinās pildīt izvirzīto mērķi: atbalstīt un veicināt atvērto piekļuvi zinātniskajiem rezultātiem, kā arī piedalīties atvērtās zinātnes veidošanā Eiropā un...

[lasīt tālāk](#)

VISAS ZIŅAS

- Pieejams seminārs... Projekti EOSC-hul... Publicēts jaunais (... Amnesia – rīks pē... Sācies starptautisl... Pieejams seminār:... Deponē pētniecīb:...

- Pieejams seminārs "Atvērtā licence Creative Commons - atvērtai zinātnei, biznesam un sabiedrībai" videoieraksts 21.05.2018
- Projekti EOSC-hub un OpenAire-Advance kopīgi piedalīsies atvērtās zinātnes un Eiropas atvērtās zinātnes mākoņa veidošanā 18.05.2018
- Latvijas Universitātē notiks seminārs par Creative Commons licencēm 07.05.2018
- Publicēts jaunais OpenAIRE biļetens 20.04.2018
- Amnesia – rīks pētniecības datu anonimizēšanai 06.04.2018
- Sācies starptautiskā projekta OpenAIRE ceturtais posms 13.03.2018
- Notiks timekļseminārs par pētniecības datu pārvaldību 13.02.2018

Par mums
OpenAIRE
Atvērtā piekļuve
Atvērtā zinātne
Atvērtā izglītība
Atvērtā licence CC

Repozitorijs
Noderīgas saites

FAQ
Kontakti
Jautā mums

Faktulapas

Palīgmateriāls

Winning Horizon2020 with Open Science?

Developed jointly between
FP7 FOSTER & FP7 OpenAIRE+
2015

DOI: 10.5281/zenodo.12247

WHAT might I lose if I choose not to embrace Open Science?

While Open Science is encouraged by the EC, and Open Access mandated in Horizon 2020, evaluation criteria and guidelines to evaluators do not offer explicit mechanisms for penalising applicants for non-compliance with the Mandate as stated in Grand Agreement Article 29.1-6⁴. What emphasis each evaluator places upon mandate compliance will depend entirely upon the awareness of your EC Project Officer, and your evaluators.

However, competition in Horizon 2020 has already significantly increased compared to FP7, with SME Instruments and Societal Challenges calls oversubscribed, so all parameters being equal, a proposal clearly integrating Open Science into its concept, contributing to EC's Digital Agenda and the Innovation Union's objectives, will inherently be favoured by aware project officer/evaluator teams, over same score proposals. Supporting the principles your funders believe in, adds to the competitiveness of your proposal, even when this is not explicitly formulated in the evaluation criteria. Ultimately, a good research idea must not fail due to a lack of sufficient detail regarding openness, dissemination and broader use of the new knowledge beyond academia.

"... beneficiary must
ensure open access (free of
charge) to all peer-reviewed
scientific publications ..."

the data, including associated
metadata, free of charge for any
user ..."

Figure 2. Horizon 2020 Grant Agreement requirements from beneficiaries with respect to Open Science.
Source http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/amqa/h2020-amqa_en.pdf, 2014

⁴ EC Model Grant Agreement http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/mga/ga/h2020-mga-ga-multi_en.pdf

Kontaktinformācija

Gita Rozenberga

Nacionālais atvērtās piekļuves dienests

e-pasts: napd@lu.lv

Paldies!

